

Prædiken til 22. søndag efter trinitatis

Matt. 18, 1-14

Hvor tit har man ikke hørt børn i leg sige: ”Det hele er bare noget, vi leger”?

Det er en sætning, der ofte bliver sagt forebyggende, så uvenskab eller slagsmål over et eller andet i en leg kan undgås. Andre gange bliver sætningen sagt, hvis spøgelseslegen eller mørkelegen er ved at blive lige lovlig uhyggelig – så siges det lidt undskyldende, både overfor den man leger med, og/eller overfor de ængstelige voksne der er vidner til legen – ”jamen det var jo bare noget, vi legede”.

Det er en sætning, der på sin egen måde er forbeholdt børn i leg. Men engang for flere år siden hørte jeg sætningen brugt i en ganske anden sammenhæng. Sætningen blev sagt af et ægtepar midt i 30'erne. Begge ret fornuftige og gode forældre til deres børn og med gode jobs. Men en ting de tilsyneladende aldrig havde været gode til var at håndtere deres økonomi. Indtægterne og udgifterne stemte aldrig overens. De to unge mennesker forsøgte at gøre noget ved deres situation, at tage ansvar og forholde sig alvorligt til den økonomiske misere de oplevede gang på gang i deres liv. Men en dag hvor alting kollapsede med endnu et overtræk, ubetalte regninger etc., fik en af dem den idé at sætte

et skilt op på deres køleskab.

Med store lyserøde bogstaver stod der nu: ”Det hele er bare noget, vi leger”.

Da jeg så skiltet første gang, tænkte jeg, at det var da lidt usmageligt, og i virkeligheden en mangel på alvor, ja en laissez-faire-holdning til livet.

Og det kan da også godt være, at skiltet ikke ændrede særligt på deres liv. Men det er helt sikkert, at det sparkede nogle ord ind i netop deres liv, der i små øjeblikke gjorde det lidt nemmere at trække vejret midt i alt det, der tårnede sig op omkring dem. Med de ord fandt de simpelthen luft til at smile lidt af deres situation og kæmpe videre.

Jesus har i dagens fortælling også fået sig en idé til, hvordan disciplene kan komme til at trække deres vejr lidt friere.

Han har fået en idé til, hvordan han kan gøre det begribeligt for dem, hvad Guds rige er for et sted, og hvordan et menneske kan komme ind i det rige - himmeriget.

Vi har lige hørt disciplene spørge: Hvem er egentlig den største i himmeriget?

Muligvis har de haft en forventning om, at Jesus ville sige sin fader, Gud den almægtige, men det gør han ikke.

I stedet overrasker han dem, idet han stiller

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 360. 117. årgang
Oktober 2016
ISSN 0901-2214

et lille barn ind i midten af dem i kredsen og siger, at ”dér har I den største i himmeriget – barnet”.

For os er det måske ikke særligt provokerende, at Jesus peger på barnet og sætter det i centrum. For os er børnene i den grad blevet centrale i vores samfund, og vi er blevet så opmærksomme på dem, at de ind imellem slet ikke kan få lov til at være i fred og få lov til bare at være børn, der keder sig, leger og vokser sig store.

Vi er vant til, at vores børn er i fokus. Men på den tid vi hører om i dag, hvor Jesus står og taler med sine disciple, da var børn absolut ikke noget, man hverken var overmåde stolte af eller skænkede så meget opmærksomhed, som vi gør. Børnene skulle helst bare skynde sig at blive store og voksne, for først når de var voksne, anså man dem for at være rigtige mennesker, der kunne ”bruges” til noget.

Ikke mindst derfor var det en vældig provokation, at Jesus lod et barn være billede på, hvem der var den største i himmeriget.

Disciplene har sikker tænkt en del over, hvorfor barnet skal være det største i Guds rige, ligesom vi tænker over det, når vi hører fortællingen til i dag og grubler over ordene: ”Hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget. Den, der ydmyger sig og bliver som dette barn, er den største i Himmeriget, og den, der tager imod sådan et barn i mit navn, tager imod mig”.

Men vi er jo ikke længere børn, langt de fleste af os har aflagt en stor del af det barnlige, for det har vores gang i verden krævet af os. I stedet har vi iklædt os både slips,

alvor, stivede skjorter, ansvar og ikke mindst søvnløse nætter over alt det, vi forventer af os selv og tror, at verden forventer af os. Måske netop derfor er det relevant for os at overveje, hvad det betyder at få fortalt, at vi skal blive som børn. Når Jesus nu vælger at stille et barn midt i blandt disciplene, da han skal forklare dem, hvordan det er med størst og mindst i Himmeriget, så er det jo ikke bare, fordi barnet repræsenterer det magtesløse og prigsivne. Så er det også, fordi barnet er fremtiden og en ny begyndelse. Barnet er på et konkret jordisk plan den, som skal blive en voksen og selv give liv og skæbne videre til sine børn.

Og så er barnet Guds riges fremtid. Guds barn. Og selvom Gud har mange, så har han ikke én eneste for mange.

Gudskelov og tak. Men hvordan blive som børn får man lyst til at spørge?

For snart 20 år siden tog jeg klavertimer hos en pianist, der var lidt af en virtuos. Han var på mange måder alt for overkvalificeret til at undervise sådan en useriøs slendrian og teenager som mig. Vi sad der torsdag efter torsdag i hans hyggelige stue ved hvert vores instrument, han ved det fine flygel, jeg ved et gammelt klaver og spillede Bela Bartoks små etuder og skalaer, medens tiden sneglede sig af sted - sikkert lige meget for os begge to. Men en torsdag, da timen var slut, lige inden jeg slap løs og han slap fri, så fortalte han mig smilende om nogle af sine gode venner, venner der var ret dygtige og sjove og nogenlunde på min alder måske lidt ældre, for de gik på universitetet. Og så viste han mig et billede af dem. Billedet forestillede nogle chimpanser. Og min klaverlæ-

rer sagde, at her skulle jeg se hans venner, aberne der gik på abeuniversitetet.

Jeg var vist lidt rystet, da jeg gik ud, og så havde han da i grunden opnået noget, for teenagere de er ellers ikke sådan at ryste.

Fortællingen med min spillelærer, der den dag i dag er en dygtig organist her i stiftet, hvad skal vi med den? Jo, den skal gerne få os til at smile lidt. Den fortæller os jo om en mand, der ikke mindst havde humor og blik for en teenagers krogede sind. Men også om en mand, der i sit liv, midt i al virtuositeten og de klassiske værker, havde brug for en ventil. En ventil hvor han kunne lukke lidt luft ud af sin egen og livets alvor og storhed og lukke lidt galskab og leg ind, så det blev lidt nemmere at være ham, ja at være menneske.

Og så er vi tilbage ved begyndelsen, ved køleskabsdøren med de lyserøde bogstaver: ”Det hele er bare noget, vi leger!”

At blive som barn er måske at finde den ventil, der gør det muligt at lukke noget nyt ind i sit liv, det være sig leg eller galskab, - det der gør det muligt, at vi bliver klar over det, som er så selvfølgelig for ethvert barn. At vi ikke magter alting selv. At der er næring at trække, der hvor vi opdager, at vi ikke behøver at klare alting selv, men at det er både gavnligt og livsvigtigt at tilkendegive, at vi er afhængige af hjælp udefra og ovenfra.

Men hvad så med os, der bare ikke kan finde den ventil og måske ikke orker at lede efter den?

Hvad med os, der oplever det, som om vi er blevet væk fra os selv og alverdens ventiler og ikke har råd til at lukke luft ud, fordi vi bruger al energien på at kæmpe med at få

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

vejret?

Hvad hvis vi ikke kan se os selv gå nogen steder hen som et barn og da slet ikke ind i Guds rige? Hvad så med os?

Ja, Jesus giver os et andet billede. Vi får et modbillede til barnet lige til sidst i dagens fortælling. Et billede af et får. Det ene får, der er blevet væk fra de 99 andre og fra hyrden.

Det ene får kan ikke finde hjem, tilbage til sig selv og sin plads sammen med de andre. Men hyrden går ud og leder efter det. Og når det lykkes ham at finde det, glæder hyrden sig mere over det end over de nioghalvfems, der ikke fór vild. På samme måde har vi lov at tænke om Guds forhold til os. Han drager også ud for at hjælpe os med at finde tilbage til der, hvor vi hører til. Han leder tålmodigt efter os, der hvor vi er blevet væk ikke mindst fra os selv.

Og den der måtte have det svært med tanken om at skulle findes og tages ved hånden af Gud som et lille barn, ja han kan i stedet tænke på et andet billede af sig selv og Gud. Billedet af fåret og hyrden. Hyrden, der er stærk og praktisk, han tager fåret i sine næver og svinger det op på skulderen, og så vandrer de to stille og roligt hjemad.

Sådan vil Gud vandre af sted med os, der hvor vi tør tage imod tilbuddet om at blive båret ind i Guds rige, de dage vi ikke orker at gå selv.

Derfor kan vi sige: Lov og tak og evig ære være dig Vor Gud, Fader, Søn og Helligånd. Du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

Amen.

Cecilia Lotko Pontoppidan

Lyngby